
Odvoláním rady pro výzkum ukončil Nečas období otevřenosti

Odvoláním rady pro výzkum ukončil Nečas období otevřenosti

7.10.2011, Rubrika: Studium, Strana: 13, Autor: [Jiří Zlatuška](#)
Komentář

Na svém jednání ve středu 5. října vyhověla vláda návrhu premiéra Petra Nečase a v rámci dodatečně zařazeného bodu, jehož projednání se uskutečnilo bez rozpravy, odvolala všechny členy Rady pro výzkum, vývoj a inovace (RVVI). Záminkou pro to se premiérovi stalo několik rezignací, které obdržel začátkem roku vesměs od členů, kteří byli jako zástupci průmyslové lobby do Rady jmenováni za nátlaku někdejší ministryně školství Miroslavy Kopicové na premiéra Jana Fischera.

Nečas se rozhodl nepostupovat podle toho, co mu ukládá zákon č. 130/2002 v § 53, odst. 2, totiž předložit návrh na jejich jednotlivé odvolání vládě, nýbrž odvolat kromě této skupinky faktických vyděračů bez dalšího zdůvodňování členy všechny.

RVVI je odvolávána v okamžiku, kdy se mělo jednat nad stovkami připomínek vznesených k prokazatelně špatnému způsobu hodnocení a financování vědeckých pracovišť. Za necelé dva týdny se uskuteční závěrečná konference, na které budou zahraniční experti prezentovat své pro českou republiku nikterak lichotivé závěry projektu mezinárodního auditu výzkumu a vývoje.

Dosavadní RVVI hasila problémy, které jí připravila její předchůdkyně koordinovaná společným úsilím lidí kolem Mirka Topolánka a Miroslavy Kopicové. Její členové jsou s několika málo výjimkami členů z AV ČR osobně odpovědní za okázalé ignorování námitek, které dnes potvrzují zahraniční experti. Nejde zde jen o desítky milionů za tento jeden projekt mezinárodního auditu, škody působené na vědeckém prostředí a na podmínkách výchovy nových generací vědců jsou řádově větší.

S ohledem na okolnosti je hlavním motivem faktická privatizace podstatné části veřejných prostředků na výzkum a vývoj. Motiv podobný tomu, co vidíme u snah podřídit univerzity (správním) radám s podstatným zastoupením reprezentantů komerčních kruhů.

Petr Nečas zjevně ukončil období otevřenosti a relativní transparentnosti, o které se svým postupem při sběru nominací a představování postojů aspoň některých kandidátů na členství v RVVI zasloužil premiér Jan Fischer.

Nečasovo jednání se mnohem více podobá Stanislavu Grossovi, který v srpnu 2004 nechal vyměnit značnou část tehdejší Rady za exponenty Martina Jahna. Ti spolu s Mirkem Topolánkem (ten přiznal svou přímou návaznost v Poslanecké sněmovně 11. listopadu 2008) připravili „reformu“ českou vědu fakticky tunelující.

Oficiálním vládním zdůvodněním přípustnosti ad hoc změn ve složení RVVI byla v Grossově době skutečnost mizivých vlastních rozhodovacích pravomocí Rady. Na pohledu na RVVI jako radu politickou, nikoli odbornou se s odstupem času zjevně nic nezměnilo, přestože má dnes RVVI podstatné vlastní rozhodovací pravomoci týkající se přinejmenším stovek milionů.

Všichni, kdo se účastnili slyšení pořádaných během Fischerova procesu výběru, mohli mít pocit, že nejsou jen šašky hrajeckými pro pobavení vše ovládajících politiků, ale že se vládě jedná o to, aby se jí dostalo rad, které jsou podloženy odborně, nikoli úzce politicky. Takový pohled odkázal postup, který teď Nečas zvolil, do říše naivních pohádek.

Věda jako motor prosperity společnosti je hezké heslo. Z hlediska každodenních zájmů je ovšem mnohem zajímavější nastavit věci tak, aby peníze odešly do rukou, které se přímo nebo nepřímo dovedou odměnit. To je nejjednodušším vysvětlením ochoty evidentně privátním zájmům v RVVI takto významně uhýbat.